

15. září 1975: blahoslavený Álvaro del Portillo se stává nástupcem svatého Josemaríi

Po úmrtí svatého Josemaríi byl svolán volební kongres, který měl zvolit prvního nástupce zakladatele. Blahoslavený Álvaro byl zvolen jednomyslně 15. září 1975. Připomínáme toto datum texty z životopisu „Álvaro del Portillo, věrný člověk“, který napsal Javier Medina.

23.09.2015

26. června 1975 skončila odchodem zakladatele do nebe zakladatelská etapa Opus Dei. Tímto okamžikem začalo to, co don Álvaro označil jako „etapa kontinuity ve věrnosti“.

Během devatenácti let, po kterých byl v čele Opus Dei - až do jeho úmrtí v roce 1994 -, rozvíjel své pastorační úkoly v těsném duchovním spojení se svatým Josemariou.

Na donu Álvarovi bylo, aby naplnil velmi důležitý odkaz zakladatele: dokončit právní cestu Opus Dei, tj. jeho ustanovení jako osobní prelatura univerzálního dosahu. Navíc pod jeho mandátem prohlásila nejvyšší autorita církve svatého Josemariu za blahoslaveného: tímto slavnostním aktem vložil papež novou pečeť na ducha Opus Dei, protože bylo zároveň deklarováno,

že křesťané jsou povoláni Bohem na cestu ke svatosti plněním si svých každodenních povinností uprostřed světa.

Mons. del Portillo uskutečnil do konce svého života ještě mnoho dalších projektů. Zahájil apoštolskou práci u mnoha nových národů a podporoval vzdělávací a asistenční projekty: kliniky, vzdělávací centra zaměřená na domácí práce a na pomoc potřebným, odborné střední školy, základní školy, univerzity - s cílem přispět k obecnému dobru v zemích rozvinutých i rozvíjejících se.

Zvolení do čela Díla

V dopise Pavlu VI., kde děkoval za jeho modlitby a slova útěchy, don Álvaro dne 30. června 1975 napsal: „Před hrobkou našeho milovaného zakladatele, my všichni, svatý Otče, si obnovujeme pevné předsevzetí být věrni jeho duchu a nabízíme také naše životy za církev a za papeže.“⁴¹

Tato slova jsou shrnutím celého jeho života a pastorační služby, kterým byl věrný až do konce svého života.

Jako generální sekretář měl na starosti svolání Kongresu, který měl zvolit nástupce svatého Josemaríi. Datum byl stanoven na 14. září 1975, svátek Povýšení svatého kříže.ⁱⁱ Následujícího dne, na památku Panny Marie Bolestné, zahájil oficiálně don Álvaro Kongres slavením mše Ducha svatého. V kázání znovu zdůraznil nutnost jasně formulovat úkol být věrný duchu zakladatele.ⁱⁱⁱ

Mezi účastníky Kongresu a mezi ostatními věřícími Opus Dei převládalo přesvědčení, že má být zvolen Álvaro del Portillo^{iv}, protože věděli, že to bylo i přání zakladatele. Tak to napsal jeden z účastníků zasedání: „Svatý Josemaría nám opakovaně říkal, že don Álvaro je ta osoba, která se s největší věrností a

velkorysostí odevzdala Pánovi a pomáhala mu vést Dílo tam, kam si přál Bůh. A vyprávěl nám, s jakou pevností mu pomáhal v obtížných chvílích, s jakou pokorností mu sloužil, (...) s jakou věrností se odevzdával ve službě církvi.“^v Právě dva dny před svým úmrtím se svěřil Mons. Alonsovi, šeptem a ukazujíc na dona Álvara: „Můj synu, jestli nejste hlupáci, až já umřu, následujte tohoto vašeho bratra.“^{vi} —

Dotyčný si byl vědom této možnosti; nicméně „plný pokory neztrácel klid a pokoj v práci toho, kdo je v rukou Božích, a přijímal to, co On rozhodne.“^{vii} —

Byl zvolen jednomyslně, při první volbě.^{viii} Jeho souhlasná slova byla prostá a nadpřirozená; vkládal všechnu svou důvěru do pomoci Boží: „Chtěli jste (...) vložit tíži Díla na ramena tohoto ubohého člověka: vím dobře, že já nejsem nic, že nemohu

nic, neznamenám nic. Učinili jste tak, protože jste věděli, že jsem byl po boku našeho Otce déle, než kdokoliv jiný, a chtěli jste kontinuitu. Nevolili jste Álvara del Portilla, ale zvolili jste našeho Otce.“^{ix} —

Okamžitě se začal modlit před hrobkou zakladatele. Když přišel, všichni, kdo tam byli, povstali. Ale don Álvaro jim naznačil, aby si udělali pohodlí a ukazujíc na hrobku, řekl: 'Kde je kapitán, nevelí námořník' a kapitán je právě zde.“ Poklekl, políbil dlaždici a řekl přítomným: „Proste ho, aby to byl on, kdo řídí Dílo z nebe, a abychom my, jeho následovníci, byli jeho nástroji a nic více.“^x A na závěr dodal: „Kdyby Otec, který je svatý, prosil, abychom se za něho modlili, představte si to množství modliteb, které potřebuji já, který ze svatosti nemám nic. Jste povinni, dá-li se tak říci, modlit se za mě. Nemohu se obejít bez modlitby každého z vás.“^{xi}

Okamžitě sdělil tuto volbu Pavlu VI.^{xii} a znovu opakoval pevné předsevzetí s maximálním odevzdáním a láskou sloužit svaté církvi, v poslušnosti a synovském přimknutí se k římskému papeži a biskupům s ním spojených^{xiii}. Kromě toho ho požádal o audienci, aby mu tato slova sdělil i ústně^{xiv}. Také požádal o rozmluvu mnoho církevních činitelů římské kurie: „Hned po mém jmenování - psal kardinálu Casariegovi - jsem navštívil jednoho po druhém všechny kardinály a sekretáře posvátných kongregací v Římě: jak nebyvalou lásku k Opus Dei a našemu zakladateli jsem u nich našel!“^{xv}

Audience u Pavla VI. byla stanovena na 5. března 1976. Setkání se protáhlo na více než jednu hodinu, ve vřelém duchu.^{xvi} Pozitivní názory papeže na svatého Josemaríu udělaly na dona Álvaro velkým dojem a také ho posílily. Dostal povolení předat

tyto myšlenky věřícím Opus Dei.^{xvii}
Například „přisvědčoval, že považuje zakladatele Opus Dei 'za jednoho z těch, kdo dostali v historii církve nejvíce charismat, a kdo odpovídali s největší velkorysostí na Boží dary'“. ^{xviii} Také „mi potvrdil, že už před mnoha lety četl denně Cestu a že mu byla k velkému prospěchu; optal se mě, v jakém věku ji náš zakladatel vydal. Odpověděl jsem mu, že ji dal do tisku, když mu bylo třicet sedm let. Dodal jsem ale, že základ knihy byl zveřejněn v roce 1934 pod názvem Duchovní úvahy, a napsán o pár let dříve, tj. ve věku třiceti let. Papež se na chvíli zamyslel a pak poznamenal: 'Tudíž to napsal v rozkvětu svého mládí'“. ^{xix}

Don Álvaro pověděl římskému papeži, co opakoval věřícím Opus Dei od první chvíle svého zvolení: že se musí hodně modlit za nového Otce, protože má vystřídat v čele Díla světce, a sám se považuje za

„ubohého člověka“. Pavel VI. odpověděl: „Ma adesso il santo è in Paradiso, e ci pensa lui“. Nyní je světec v nebi a odtamtud se přimlouvá.^{xx} A když mu vyprávěl o posledních katechetických cestách svatého Josemaríi, „papež se celý nadchl a neustále mě přerušoval a říkal mi: Je to někde napsané? A já: Ano, svatý Otče, všechno je zapsáno. A papež nato: Je to poklad, nejenom pro Opus Dei, ale pro celou církev.“^{xxi}

Nakonec vyprávěl, že Pavel VI. mu radil, aby byl velmi věrný duchu zakladatele: „Řekl mi: Vy, když musíte řešit nějakou záležitost, v Boží přítomnosti se ptejte: Za této situace, co by udělal můj zakladatel? A podle toho jednejte. Řekněte všem svým synům a dcerám, že když budou věrní duchu zakladatele, budou sloužit církvi - jak ji sloužili i slouží - účinně, opravdově a úplně.“^{xxii}

Snadno si představíme radost dona
Álvara, když viděl, jak se ústy
Petrova následovníka potvrzuje to,
čím se po tak dlouhou dobu řídil.
Když vyprávěl svým dcerám a synům
o této audienci, vycházela z jeho úst
slova vděčnosti papeži a přání více
sloužit církvi.^{xxiii}

(Výňatky z knihy Álvaro del Portillo -
Věrný člověk, Javier Medina, vydání
Rialp, 2012, str. 449-454)

i Del Portillo, Á., Dopis Jeho svatosti
Pavlu VI., AGP, APD C-750630

ii Rozhodnutí stvrzené Generální
radou a Ústřední asesorií svolat
volební kongres v září téměř
vyčerpalo lhůtu stanovenou ve
stanovách, „bylo to velmi prospěšné:
vyloučilo se zdržení u formačních a
apoštolských aktivit, které byly na
mnoha místech naplánované na
měsíce červenec a srpen, což všem
dodalo velký pocit pokoje, i když
jsme zakoušeli velkou bolest.“

(Svědectví Mons. Javiera Echevarrúi
Rodríguez, AGP, APD D-19544, str.
200-201)

iii Prv. Del Portillo, Á., Homilie ze dne
15-IX-1975: AGP, Knihovna, P01, 1975,
1458-1459

iv „Zdá se mi, že všichni věřící Opus
Dei jsme měli jasnou myšlenku:
nástupcem by měl být ten, kdo po
dobu těch dlouhých let uměl
pomáhat, sloužit a zachovávat ducha,
který svatý Josemaría přijal.“
(Svědectví Mons. Javiera Echevarrúi
Rodríguez, AGP, APD D-19544, str.
200; prv. Svědectví Carmen Ramose
García, AGP, ADP T-18498, str. 7;
svědectví Joaquína Alonsa Pacheca,
AGP, APD T-19548, str. 31; atd.)

v Svědectví Joaquína Alonsa Pacheca,
AGP, APD T-19548, str. 96

vi Tamtéž, str. 97

vii Svědectví Mons. Javiera
Echevarrúi Rodríguez, AGP, APD
D-19544, str. 201

viii Prv. Svědectví kard. Juliána
Herranze Casada, AGP, APD T-19522,
str. 17

ix Del Portillo, Á., Rodinné dopisy,
svazek. 2, č. 74

x Del Portillo, Á., Rodinné dopisy,
svazek. 2, č. 62

xi Del Portillo, Á., Myšlenky z
rodinného setkání, 15-IX-75: AGP,
knihovna, P01, IX-33

xii Prv. Svědectví Mons. Javiera
Echevarrúi Rodríguez, AGP, APD
D-19544, str. 203

xiii Učinil tak prostřednictvím
telegramu státnímu sekretáři,
kardinálovi Jean Villotovi: prv. Del
Portillo, Á., Dopis kard. Jean
Villotovi: AGP, APD C-750915

Rovněž to sdělil zástupci státního tajemníka, Mons. Benellimu prostřednictvím dopisu, kde ho nazval „přítel věrný a oddaný“ a požádal ho, aby do budoucna počítal „se sympatiemi, pochopením a kněžskou pomocí, kterou až dosud vždy nacházel v jeho moudrosti a dobrotě“ (Del Portillo, Á., Dopis Mons. Giovanni Benellimu, AGP, APD C-750915). Kromě toho informoval příslušnou kongregaci: prv. tamtéž.

xiv Prv. Del Portillo, Á., Dopis kard. Mario Casariegovi Acevedo, C.R.S., AGP, APD C-760112

xv Del Portillo, Á., Dopis kard. Mario Casariegovi Acevedo, C.R.S., AGP, APD C-760206

xvi Prv. Svědectví Mons. Javiera Echevarrúi Rodríguez, AGP, APD D-19544, str. 288

xvii Prv. Del Portillo, Á., Myšlenky z rodinného setkání: AGP, knihovna, P01, 1976, 281

xviii Del Portillo, Á., Rozhovor o zakladateli Opus Dei..., op. cit., str. 213

xix Tamtéž., str. 18

xx Prv. Del Portillo, Á., Myšlenky z rodinného setkání: AGP, knihovna, P01, 1976, str. 281

xxi Prv. tamtéž., str. 284

xxii Tamtéž, str. 282

xxiii Prv. Svědectví Mons. Javiera Echevarrúi Rodríguez, AGP, APD D-19544, str. 203-204

.....

portillo-se-stava-nastupcem-sv-
josemarii/ (06.08.2025)